

UCHWAŁA NR XI/87/2024
RADY MIEJSKIEJ W STRZELCACH OPOLSKICH

z dnia 30 grudnia 2024 r.

**w sprawie Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających
Przemocy Domowej w Gminie Strzelce Opolskie na lata 2025-2030**

Na podstawie art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz.U. z 2024 r. poz. 1673) oraz art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2024 r. poz. 1465 i 1572) uchwala się, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2025-2030 w brzmieniu stanowiącym załącznik do uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Strzelce Opolskich.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2025 r.

Przewodniczący Rady
Miejskiej

Bogdan Małycha

Załącznik do uchwały Nr XI/87/2024
Rady Miejskiej w Strzelcach Opolskich
Załącznik z dnia 30 grudnia 2024 r.
Rady Miejskiej w Strzelcach Opolskich
z dnia

Gminny Program
Przeciwdziałania Przemocy Domowej
oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej
w Gminie Strzelce Opolskie
na lata 2025 - 2030

Strzelce Opolskie 2024 r.

Spis treści:

1. Wstęp	2
2. Diagnoza sytuacji.....	4
2.1 Problem przemocy domowej na terenie Gminy Strzelce Opolskie.....	6
3. Uzasadnienie wprowadzenia programu.....	15
4. Cele Programu.....	16
5. Założenia Programu.....	17
6. Adresaci Programu.....	18
7. Realizatorzy Programu.....	18
8. Podstawy prawne opracowania programu.....	19
9. Obszary i kierunki działania programu.....	20
10. Finansowanie.....	31
11. Przewidywane efekty realizacji Programu.....	31
12. Sposób monitorowania i sprawozdawczości.....	32

1. Wstęp

Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. w art. 18, art. 47, art. 48 i art. 71 wskazuje, że instytucja rodziny, definiowana w systemie praw człowieka jako „naturalna i podstawowa komórka społeczeństwa” (art. 16 ust. 3 Powszechnej Deklaracji Praw Człowieka), jest objęta szczególną ochroną i opieką Rzeczypospolitej Polskiej, a jej dobro państwo ma obowiązek uwzględnić w swojej polityce społecznej.

Szczególnie chroniona instytucja rodziny ustrojowo jest łączona z podstawową dla systemu praw człowieka zasadą ochrony życia rodzinnego (art. 47 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej) i prawem rodziców do wychowywania dzieci zgodnie z własnymi przekonaniem (art. 48 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej).

Jednocześnie, w duchu subsydiarności działań władzy publicznej, przepis art. 33 Konstytucji nakłada na nią obowiązek konstruowania polityki rodzinnej i społecznej z uwzględnieniem zasady równych praw mężczyzn i kobiet w życiu rodzinnym, politycznym, społecznym i gospodarczym. Zgodnie z art. 72 Konstytucji, Rzeczpospolita Polska zapewnia ochronę praw dziecka, a każdy ma prawo żądać od organów władzy publicznej ochrony dziecka przed przemocą, okrucieństwem, wyzyskiem i demoralizacją.

Nie budzi wątpliwości fakt, że zadaniem instytucji i organizacji publicznych jest ochrona osób przed przemocą, również krzywdzeniem ze strony osób bliskich.

Ustrojową zasadą jest także szczególna pomoc ze strony władz publicznych dla rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej i społecznej (art. 71 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej). Rodziny doznające przemocy pozostają w trudnej sytuacji społecznej, co jest podstawą do udzielania im szczególnej pomocy przy użyciu metod i narzędzi określonych w obecnie obowiązującym porządku prawnym.

Badania empiryczne oraz doświadczenie wskazują, że prawidłowo funkcjonujące środowisko rodzinne jest optymalnym środowiskiem rozwoju i samorealizacji. Natomiast przemoc jest jednym z ważnych zagrożeń dla realizacji tej podstawowej funkcji rodziny, jak i dla samorealizacji każdego z jej członków.

Statystycznie większość osób doznających przemocy domowej stanowią kobiety. Innymi szczególnie wrażliwymi kategoriami osób doznających przemocy domowej są m.in.: małoletni, osoby starsze oraz osoby niepełnosprawne.

Przemoc domowa – to jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszające prawa lub dobra osobiste osoby doznającej przemocy domowej, w szczególności:

- a) narażające tę osobę na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia lub mienia
- b) naruszające jej godność, nietykalność cielesną lub wolność, w tym seksualną,
- c) powodujące szkody na jej zdrowiu fizycznym lub psychicznym, wywołujące u tej osoby cierpienie lub krzywdę,
- d) ograniczające lub pozbawiające tę osobę dostępu do środków finansowych lub możliwości podjęcia pracy lub uzyskania samodzielności finansowej,
- e) istotnie naruszające prywatność tej osoby lub wzbudzające u niej poczucie zagrożenia, poniżenia lub udręczenia, w tym podejmowane za pomocą środków komunikacji elektronicznej.

Osoba doznająca przemocy domowej to:

- a) małżonek, także w przypadku, gdy małżeństwo ustało lub zostało unieważnione, oraz jego wstępni, zstępni, rodzeństwo i ich małżonkowie,
- b) wstępni i zstępni oraz ich małżonkowie,
- c) rodzeństwo oraz ich wstępni, zstępni i ich małżonkowie,
- d) osoby pozostające w stosunku przysposobienia i jej małżonek oraz ich wstępni, zstępni, rodzeństwo i ich małżonkowie,
- e) osoby pozostające obecnie lub w przeszłości we wspólnym pożyciu oraz jej wstępni, zstępni, rodzeństwo i ich małżonkowie,
- f) osoby wspólnie zamieszkujące i gospodarujące oraz ich wstępni, zstępni, rodzeństwo i ich małżonków,
- g) osoby pozostające obecnie lub w przeszłości w trwałej relacji uczuciowej lub fizycznej niezależnie od wspólnego zamieszkiwania i gospodarowania,
- h) małoletni,

– wobec których jest stosowana przemoc domowa.

Osoba stosująca przemoc domową – to **pełnoletni**, który dopuszcza się przemocy domowej wobec osób wymienionych wyżej

Świadek przemocy domowej – należy przez to rozumieć osobę, która posiada wiedzę na temat stosowania przemocy domowej lub widziała akt przemocy domowej

Przez **osobę doznającą przemocy domowej** należy także rozumieć małoletniego będącego świadkiem przemocy domowej wobec osób wymienionych wcześniej.¹

¹ Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz.U. z 2024 r. poz. 424, 834)

2. Diagnoza sytuacji

Przemoc domowa jest w Polsce, podobnie jak w innych krajach, jednym z problemów społecznych, który wymaga podejmowania szeroko zakrojonych działań przeciwdziałających temu zjawisku.

Niebagatelny wpływ na stosowanie przemocy domowej ma dziedziczenie wzorca przemocy ze środowiska pochodzenia. Dzieci wychowujące się w środowisku domowym z problemem przemocy przyswajają sobie zachowania dorosłych, których są świadkami lub ofiarami. Uczą się, że sposobem rozwiązywania konfliktów jest przemoc.

Wpływ na stosowanie przemocy domowej może mieć także uzależnienie od alkoholu lub jego nadużywanie. Statystyki pokazują, że wiele osób stosujących przemoc domową w chwili popełnienia czynu jest pod wpływem alkoholu. Należy pamiętać, że alkohol osłabia kontrolę nad zachowaniem i zwiększa prawdopodobieństwo reagowania złością i gniewem na trudności. Uzależnienie od alkoholu nie zwalnia z odpowiedzialności za swoje czyny, mimo że osoby stosujące przemoc często wykorzystują fakt bycia nietrzeźwym jako czynnik usprawiedliwiający ich zachowanie. Coraz częściej przyczyną przemocy domowej jest uzależnienie nie tylko od alkoholu, ale także uzależnienie od innych substancji psychoaktywnych. Zgodnie z danymi przedstawionymi w Raporcie o stanie narkomanii w Polsce – w 2018 r. odsetek populacji w wieku 15–64 lata sięgających po narkotyki wynosił 5,4%.

W 2019 r. na zlecenie Ministerstwa Rodziny Pracy i Polityki Społecznej było realizowane badanie pn. „Ogólnopolska diagnoza zjawiska przemocy w rodzinie”, które pokazało, że zwiększa się świadomość Polaków na temat zjawiska przemocy domowej, jak i na temat mechanizmów doznawania przemocy.

Na poziomie deklaracyjnym zdecydowana większość Polaków nie myśli o przemocy domowej w sposób stereotypowy i potrafi zidentyfikować zachowania, które świadczą o występowaniu przemocy. Badanie pokazało, że ok. 85%–90% Polaków identyfikuje różne sytuacje, które świadczą o występowaniu przemocy jako nieakceptowalne, co może świadczyć o coraz większej świadomości społecznej na temat zjawiska przemocy domowej. Nadal jednak około 10% dorosłych osób uznaje różnego rodzaju przemocowe zachowania za normalne. Kobiety i mężczyźni nieco różnią się w tym, jak postrzegają przemoc. W największym stopniu w odniesieniu do stwierdzenia „Rodzice mają prawo bić swoje dzieci”, z którym zgadza się 13% mężczyzn i 5% kobiet. Ogólną regułą jest to, że mężczyźni w

większym zakresie akceptują dopuszczalność analizowanych w badaniu przejawów przemocy.

Najbardziej kontrowersyjna opinia na temat przemocy domowej to stwierdzenie „Ofiary przemocy domowej akceptują swoją sytuację”. W tym przypadku Polacy są podzieleni niemal po równo – około 40% zgadza się z tym poglądem i tyle samo nie zgadza, pozostałe osoby nie mają wyrobionego zdania. Osoby, które uważają, że z różnych powodów lepiej nie wtrącać się w życie rodzin doznających przemocy, stanowią około kilkunastu procent ogółu społeczeństwa. Zdaniem ekspertów w praktyce waga tego problemu jest większa, bo ludzie, którzy realnie obserwują przemoc w swoim otoczeniu, rzeczywiście boją się reagować lub też nie wiedzą, co powinni zrobić. Z tego względu działania edukacyjne i kampanie społeczne powinny koncentrować się również na świadkach przemocy i na tym, jak należy reagować w sytuacji bycia świadkiem przemocy.

W 2021 r. na zlecenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej zostało przeprowadzone badanie „Ogólnopolska diagnoza zjawiska przemocy w rodzinie wobec dzieci”. Głównym celem badania było dokonanie diagnozy skali zjawiska przemocy domowej wobec dzieci w Polsce.

Według Polaków najbardziej rozpowszechnioną formą przemocy domowej wobec dzieci była przemoc psychiczna. W drugiej kolejności najczęściej występujące to: zaniedbanie oraz przemoc fizyczna. Prawie co piąte dziecko w Polsce doznawało przemocy fizycznej (19%) i psychicznej (18%). 9% doznało przemocy ekonomicznej, a 8% seksualnej. Nieznacznie częściej osobą stosującą przemoc był mężczyzna. 54% mężczyzn przyznało, że zdarzyło im się dać dziecku klapsa, w porównaniu do 45% kobiet. Co piąty Polak przyznał, że były sytuacje, kiedy obrażał, zwymyślał dziecko oraz uderzył je dłonią po ciele, a 15% przyznaje, że zdarzyło mu się zastraszać dziecko (odpowiednio 13%, 15% oraz 9% w przypadku kobiet). 38% dzieci poniżej 18 lat dostało od rodzica/opiekuna klapsa. 16% dzieci poniżej 18. roku życia było obrażane i wyzywane, 12% zostało kiedykolwiek uderzone dłonią po ciele, a 8% doznaje/doznawało zastraszania. Większość osób (61%), które zaobserwowały przemoc w swoim otoczeniu, podjęła w związku z tym działania. Była to przede wszystkim rozmowa, uświadomienie problemu (26%) oraz zgłoszenie na Policję (20%) czy do pomocy społecznej (18%). Osoby, które nie podjęły żadnych działań w związku z zauważeniem występowania przemocy, przyznały, że nie zrobiły tego głównie ze względu na poczucie, że nie chcą się wtrącać (19%) i z obawy, strachu (19%). Polacy ocenili swoją wiedzę dotyczącą przemocy domowej na dość wysoką. Prawie połowa (49%) uważa, że wie o przemocy domowej wobec dzieci dużo lub sporo (43%). Zdaniem prawie co trzeciego Polaka (34%)

problem przemocy domowej wobec dzieci w trakcie pandemii nasilił się. Osoby, które miały kontakt z instytucjami lub korzystały z ich pomocy w czasie pandemii, generalnie oceniają, że spadła ich dostępność, natomiast nie wpłynęło to znacząco na pogorszenie się skuteczności otrzymanej pomocy. Doświadczenia przemocy w dzieciństwie w bardzo dużym stopniu rzutują na dorosłe życie. Wyniki badania pokazały, że prawie co trzeci Polak (32%) przyznaje, że w dzieciństwie doświadczał przemocy fizycznej, a 28% badanych przyznało, że doznawało przemocy psychicznej. Przemocy najczęściej dopuszczali się członkowie najbliższej rodziny: ojciec, matka, rodzeństwo. Zdecydowana większość Polaków (81%) była również świadoma, że dziecko doznaje przemocy również wtedy, gdy widzi przemoc między swoimi rodzicami. Polacy byli prawie jednomyślni w przekonaniu, że każdy, kto dostrzega przemoc domową wobec dziecka, powinien zareagować.

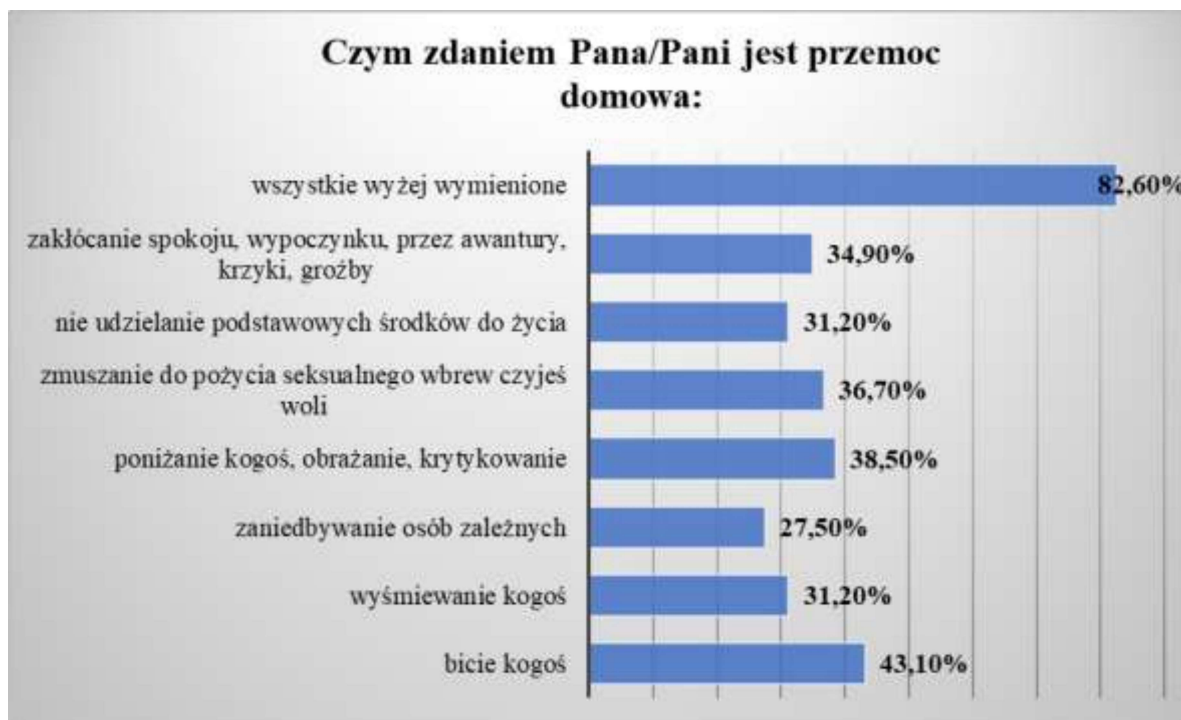
Według danych Fundacji Dajemy Dzieciom Siłę, każdego roku w Polsce stwierdza się **prawie cztery tysiące przestępstw fizycznego i psychicznego znęcania się nad dziećmi**. Jednocześnie **41 proc. dzieci** przyznaje, że doświadczyło przemocy ze strony bliskich im dorosłych, zwykle ojca lub matki. Dane policji wskazują, że w 2023 r. **ponad 17 tys. małoletnich doznało przemocy domowej**. W wyniku przemocy w rodzinie 611 dzieci umieszczono w ub. roku w pieczy zastępczej. Szacuje się też, że co roku **ok. 30 dzieci traci życie** w wyniku przemocy ze strony dorosłych.

2.1. Problem przemocy domowej na terenie Gminy Strzelce Opolskie

W II półroczu 2024 roku w Gminie Strzelce Opolskie przeprowadzono Diagnozę zjawiska przemocy domowej.

Mieszkańcy Gminy Strzelce Opolskie określili czym według nich jest przemoc.

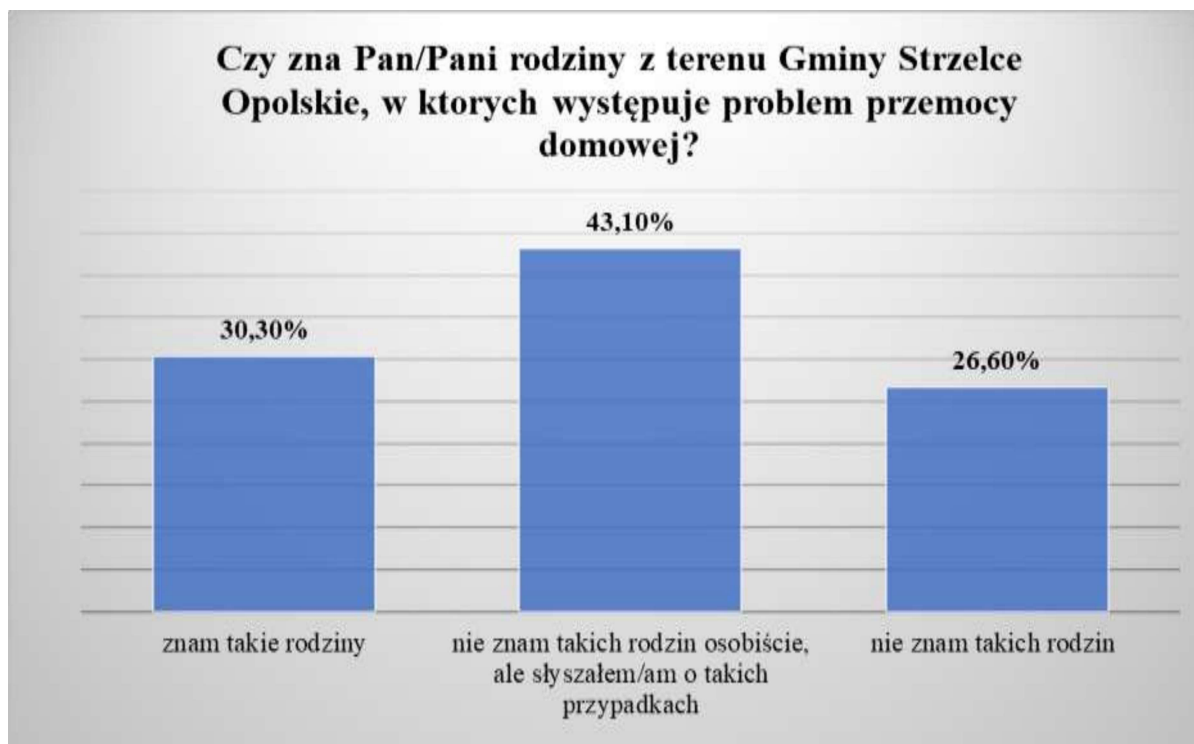
43,1% badanych uważa, że przemocą domową jest bicie kogoś, natomiast 38,5% badanych mówi o poniżaniu kogoś, obrażaniu i krytykowaniu, 34,9% o zakłócaniu spokoju, wypoczynku, przez awantury, krzyki, groźby i 36,7% o zmuszaniu do pożycia seksualnego wbrew czyjejś woli, a 31,2% wskazuje na wyśmiewanie kogoś i na nieudzielanie podstawowych środków do życia.

71,6% osób biorących udział w badaniu uważa, że na terenie Gminy Strzelce Opolskie występuje zjawisko przemocy domowej. 35,8% twierdzi, że do przemocy domowej dochodzi w szczególności w rodzinach, w której członek lub członkowie rodziny nadużywają alkoholu. Najczęściej osobami doznającymi przemocy według badanych są dzieci (38,5%) i kobiety (32,1%), a osobami stosującymi przemoc domową mężczyźni (56,9%).

Mieszkańcy Gminy Strzelce Opolskie zostali zapytani również o to, czy znają rodziny ze swojej Gminy, w których występuje problem przemocy domowej.

43,1% badanych wskazuje, że nie zna osobiście rodzin w których dochodzi do zachowań przemocowych, ale słyszało o takich przypadkach. 30,3% wskazuje, że zna takowe rodziny. 26,6% ankietowanych nie zna takich rodzin, w których dochodzi do przemocy. 34,9% badanych było świadkami przemocy domowej.

Ważnym zagadnieniem poruszonym w badaniach jest również przemoc stosowana względem dzieci. Dlatego też osoby, które brały udział w badaniu zapytano o to, czy znają rodziny, w których dzieci są bite i krzywdzone.

Art.96(1) Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego mówi o tym, że „Osobom wykonującym władzę rodzicielską oraz sprawującym opiekę lub pieczę nad małoletnim zakazuje się stosowania kar cielesnych”.

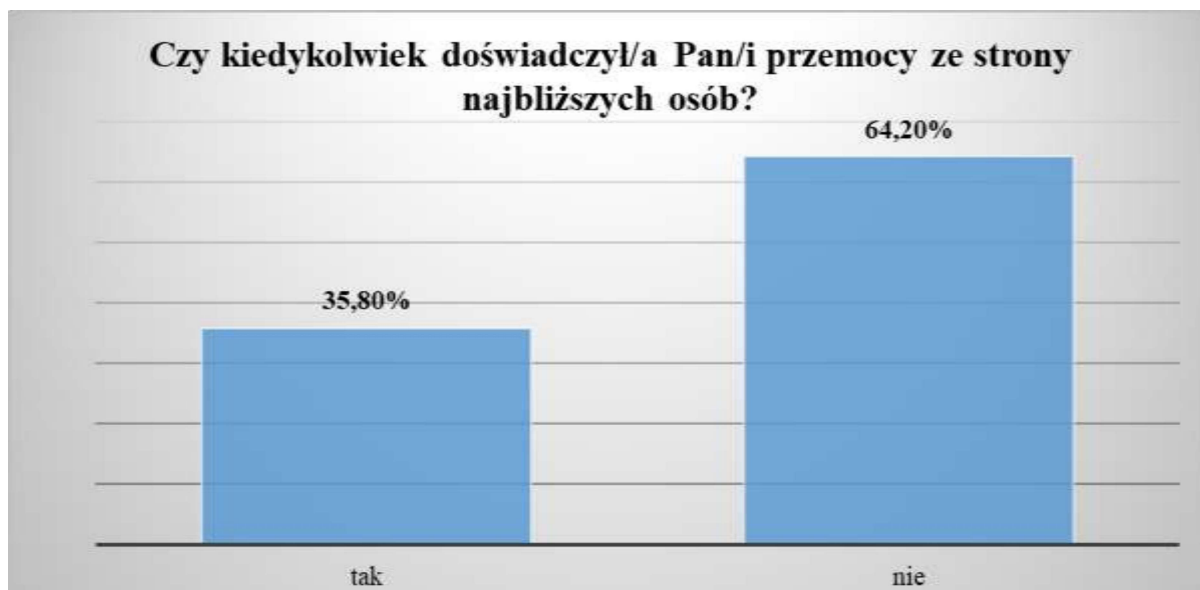
Kary fizyczne, co zostało wielokrotnie udowodnione w badaniach, powodują trwałe szkody w psychice dziecka, niejednokrotnie rzutując na całe dorosłe życie. Jednocześnie trudno doszukiwać się jakichkolwiek pozytywnych aspektów tej formy konsekwencji.

3,7% respondentów wskazuje, że zna wiele takich rodzin, gdzie krzywdzone są dzieci, 13,8% zna nieliczne takie rodziny, a 47,7% słyszało o takich rodzinach gdzie dzieci doznają krzywdy fizycznej lub psychicznej. Jedynie 34,9% nie słyszało o takich rodzinach. Badanie to wskazuje, że stosowanie przemocy względem dzieci jest dosyć dużym zagrożeniem i należałoby skupić się na działaniach profilaktycznych w tym zakresie.

By określić rozmiar zjawiska w analizowanej grupie badawczej, mieszkańcy zostali zapytani o bezpośrednie akty przemocy skierowane w ich stronę.

Niestety **przemocy ze strony najbliższych osób doświadczyło aż 35,8% ankietowanych** mieszkańców gminy. Biorąc pod uwagę to, że przemoc w naszym społeczeństwie ciągle jest tematem tabu i jest ukrywana „w czterech ścianach”, to uzyskany wyniki jest bardzo niepokojący. 79,8% badanych w miejscu swojego zamieszkania czuje się bezpiecznie. Pośród grupy badawczej 23,9% osób przynajmniej raz w życiu miało taką sytuację, gdzie zastosowało zachowania przemocowe względem drugiej osoby.

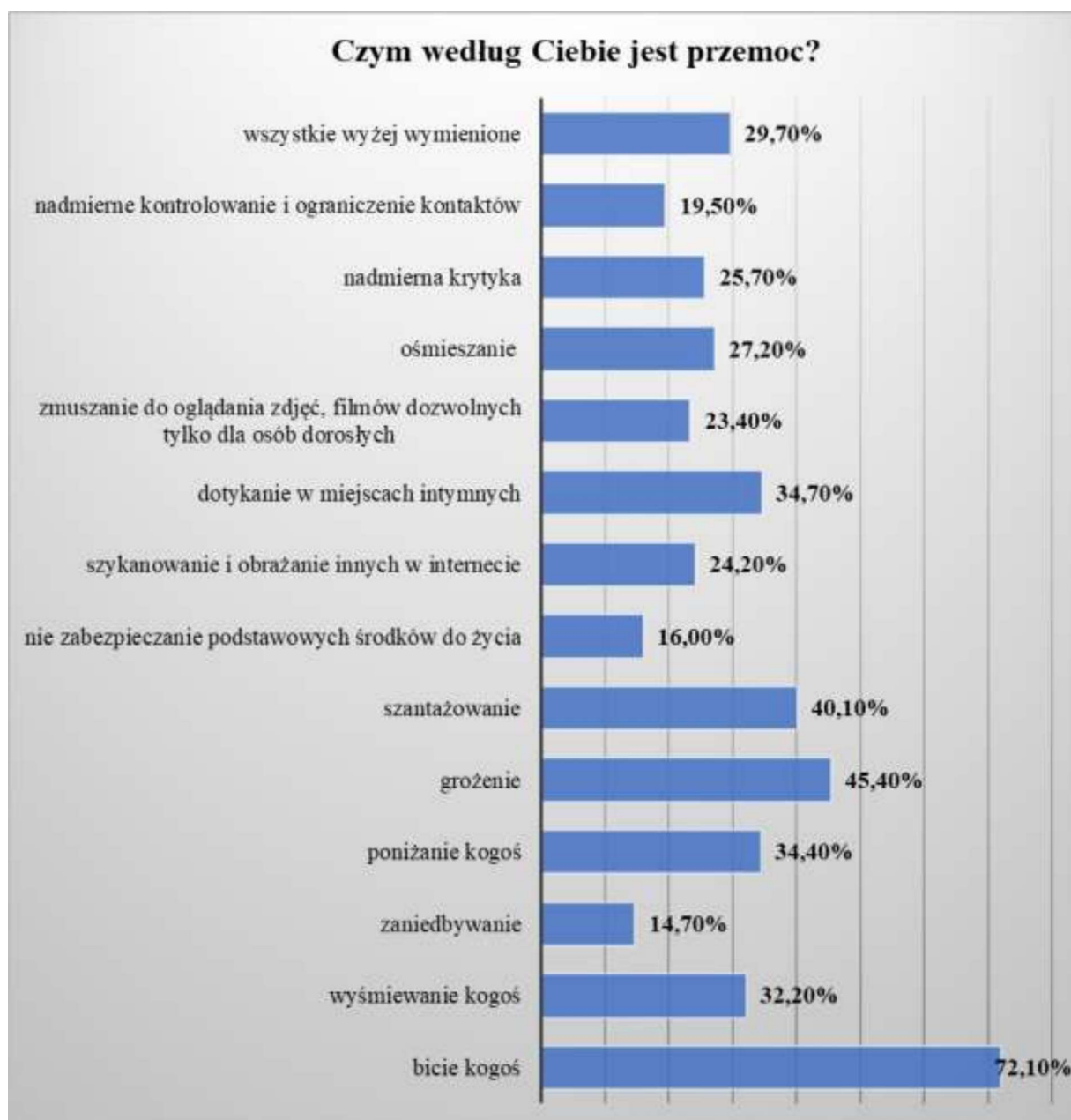

Ważne w niniejszych badaniach jest również to aby poznać wiedzę uczniów szkół podstawowych Gminy Strzelce Opolskie na temat przemocy, dlatego też zapytaliśmy o to czym przemoc jest właśnie dla nich.

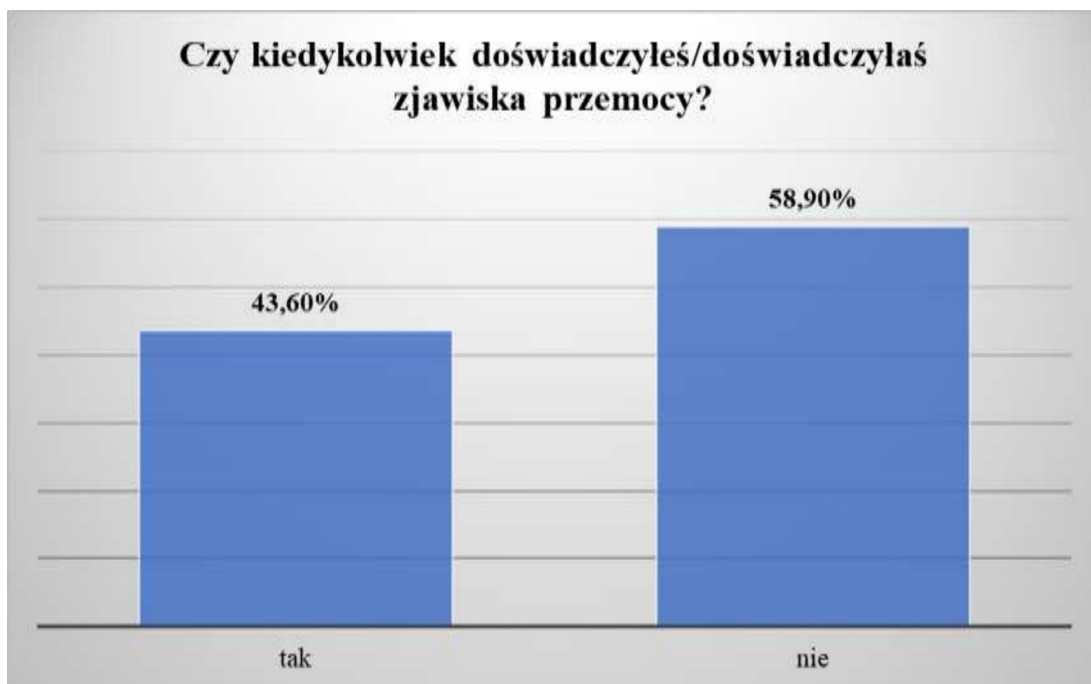
Przemoc naszym respondentom kojarzy się głównie z biciem kogoś i 72,1% uczniów wybrało właśnie tę odpowiedź. Trudno się z nimi nie zgodzić, jednak należy pamiętać, że przemoc to nie tylko bicie.

Możemy mieć do czynienia z przemocą fizyczną, ale także psychiczną (groźenie wybrało 45,4% badanych, szantażowanie – 40,1% badanych, poniżanie kogoś wskazało 34,4% uczniów, a wyśmiewanie kogoś – 32,2%, o ośmieszaniu wspomina 27,2% uczniów, a na nadmierną krytykę wskazuje 25,7% badanych oraz na nadmierne kontrolowanie i ograniczanie kontaktów – 19,5%, ekonomiczną (nie zabezpieczenie podstawowych środków do życia wybrało 16,0% uczniów, zaniedbywanie – 14,7%) czy niestety także przemoc seksualną (34,7% badanych jako przemoc wskazało dotykanie miejsc intymnych i 23,4% - zmuszanie do oglądania zdjęć, filmów, dozwolonych tylko dla osób dorosłych). Z uwagi na to, że coraz częściej młodym ludziom przychodzi się mierzyć z różnymi negatywnymi zachowaniami innych osób w Internecie to 24,2% badanych wskazało, że według nich przemoc to szykanowanie i obrażanie innych w Internecie.

Co ważne, 29,7% ankietowanych uczniów słusznie stwierdziło, że wszystkie wymienione odpowiedzi są prawidłowe.

Duża grupa ankietowanej młodzieży zetknęła się ze zjawiskiem przemocy – 43,6%. Jest to bardzo duży odsetek badanej młodzieży, tym bardziej, że często młodzi ludzie nie chcą przyznać się do sytuacji, kiedy to padają ofiarą przemocy, niezależnie gdzie ma ona miejsce. Bezsprzecznie należy reagować na zaistniałą sytuację.

Przemoc jest niestety ciągle w naszym społeczeństwie oraz w społecznościach lokalnych swego rodzaju tematem „tabu”. Ludzie, zarówno dorośli, jak i młodzież rzadko przyznają się do tego, że doświadczają przemocy, a wręcz przeciwnie, często ukrywają ten fakt przed innymi. Tym bardziej jeśli sytuacja przemocy ma miejsce w najbliższym otoczeniu, w domu

Warto zwrócić uwagę na fakt, że **4,5% uczniów** szkół podstawowych Gminy Strzelce Opolskie biorących udział w badaniu **twierdzi, że dzieci doznające przemocy domowej zasłużyły na to**. 27,2% uczniów uważa, że w niektórych sytuacjach warto użyć przemocy. Jest to bardzo niepokojące zjawisko. 18,0% badanych było świadkami przemocy domowej. 25,4% ankietowanej młodzieży zna wśród swoich rówieśników osoby doznające przemocy lub też ma takie podejrzenia.

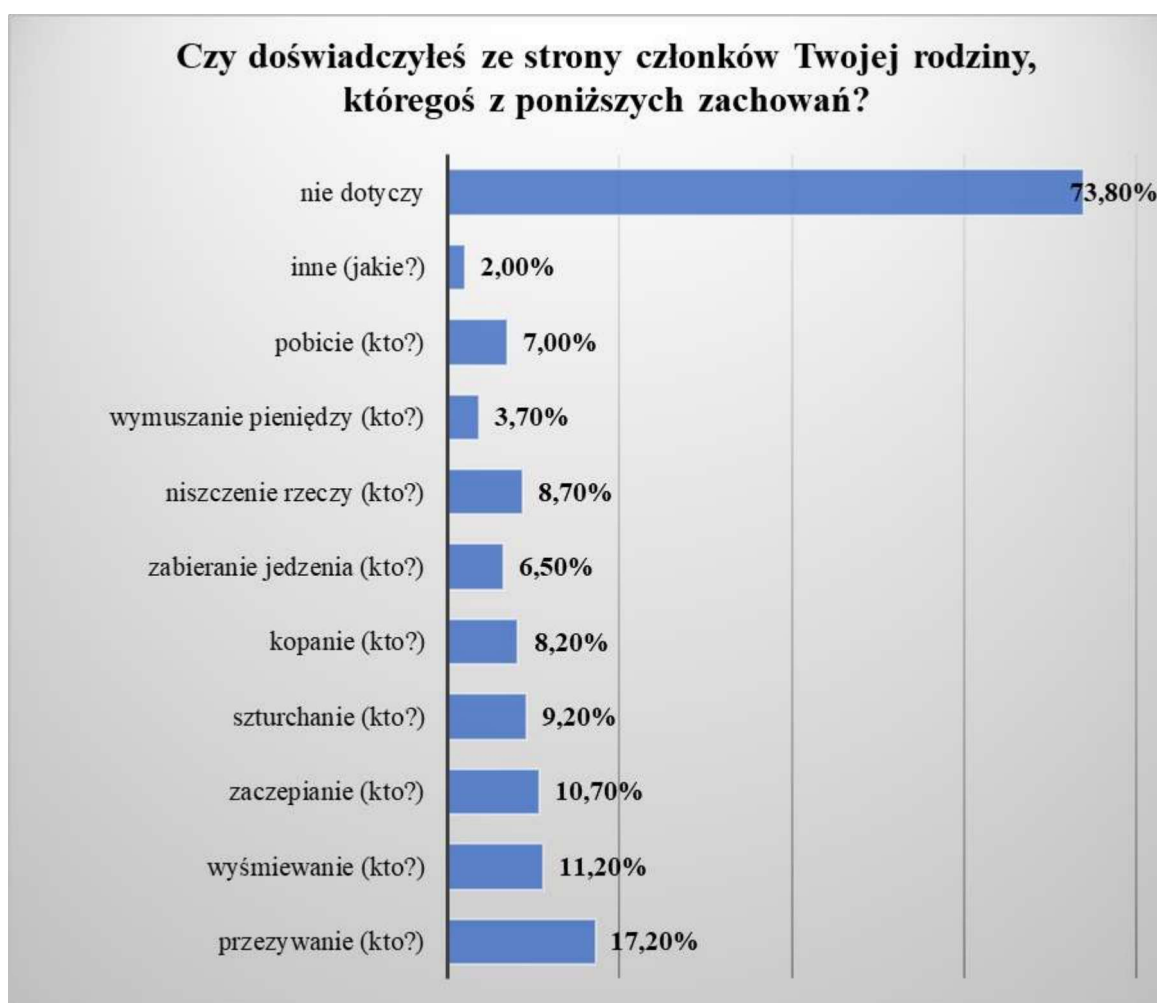
Młodzi ludzie wśród wymienionych form przemocy jakiej doświadczyli ze strony swoich najbliższych, najczęściej wskazywali na przezywanie (17,2%) oraz wyśmiewanie (11,2%), a więc mieli do czynienia z przemocą psychiczną.

Niestety są także osoby doświadczające przemocy fizycznej – 10,7% wskazało na zaczepianie, czy też szturchanie (9,2%), 8,2% na kopanie czy też niszczenie rzeczy (8,7%) i pobicie (7,0%).

Zauważyć również trzeba, że wśród badanej grupy znajdują się uczniowie, którzy doświadczają przemocy ekonomicznej w postaci zabierania jedzenia (6,5%) oraz wymuszanie pieniędzy (3,7%)

Na inne negatywne zachowania ze strony swoich najbliższych wskazało 2,0% respondentów.

73,8% nie doświadczyło żadnych z wymienionych powyżej zachowań ze strony członków swojej rodziny.

Przemoc to zamierzone, wykorzystujące przewagę sił działanie przeciw członkowi rodziny naruszające prawa i dobra osobiste, powodujące cierpienie i szkody, osłabiające zdolność do samoobrony.

Przemoc jest intencjonalna: jest zamierzonym działaniem człowieka lub zaniechaniem działania, ma na celu kontrolowanie i podporządkowanie ofiary.

Przemoc jest oparta na asymetrii sił: w relacji jedna ze stron ma przewagę nad drugą, ofiara jest słabsza, a sprawca silniejszy w różnych obszarach.

Przemoc powoduje cierpienie i ból: sprawca naraża zdrowie i życie ofiary na poważne szkody, doświadczenie bólu i cierpienie sprawia, że ofiara ma mniejszą zdolność do samoobrony.

Najczęstsze formy przemocy domowej:

Przemoc fizyczna: bicie, szarpanie, kopanie, duszenie, popychanie, obezwładnianie i inne.

Przemoc psychiczna: izolowanie, wyzywanie, ośmieszanie, grożenie, krytykowanie, poniżanie i inne.

Przemoc seksualna: zmuszanie do obcowania płciowego, innych czynności seksualnych i inne.

Przemoc ekonomiczna: nielożenie na utrzymanie osób, wobec których istnieje taki obowiązek, niezaspokajanie potrzeb materialnych, niszczenie rzeczy osobistych, demolowanie mieszkania, wynoszenie sprzętów domowych i ich sprzedawanie i inne.

Przemoc za pomocą środków komunikacji elektronicznej: wyzywanie, straszenie, poniżanie osoby w Internecie lub przy użyciu telefonu, robienie jej zdjęcia lub rejestrowanie filmów bez jej zgody, publikowanie w Internecie lub rozsyłanie telefonem zdjęć, filmów lub tekstów, które ją obrażają lub ośmieszają i inne.

Inny rodzaj zachowań: zaniedbanie, niezaspokojenie podstawowych potrzeb biologicznych, psychicznych i innych, niszczenie rzeczy osobistych, demolowanie mieszkania, wynoszenie sprzętów domowych i ich sprzedawanie, pozostawianie bez opieki osoby, która z powodu choroby, niepełnosprawności lub wieku nie może samodzielnie zaspokoić swoich potrzeb, zmuszanie do picia alkoholu, zmuszanie do zażywania środków odurzających, substancji psychotropowych lub leków i inne.

Procedura "Niebieskiej Karty" – wszczęcie procedury następuje z chwilą wypełnienia formularza „Niebieska Karta – A” w przypadku uzasadnionego podejrzenia stosowania przemocy domowej lub zgłoszenia dokonanego przez świadka przemocy domowej.

Podjęcie interwencji w środowisku wobec osoby doznającej przemocy domowej nie wymaga jej zgody.

"Niebieska Karta" jest formularzem opisującym sytuację, w których dochodzi do przemocy domowej, a także działania podejmowane na rzecz osoby doznającej przemocy domowej.

Formularz „Niebieskiej Karty” wypełniają osoby będące przedstawicielami podmiotów wymienionych w art. 9a ust. 11–11d ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej, a przede wszystkim przez:

1. Pracownika socjalnego jednostki organizacyjnej pomocy społecznej,
2. Funkcjonariusza Policji,
3. Żołnierza Żandarmerii Wojskowej,
4. Pracownika socjalnego specjalistycznego ośrodka wsparcia dla osób doznających przemocy domowej,
5. Asystenta rodziny,
6. Nauczyciela,
7. Osobę wykonującą zawód medyczny, w tym lekarza, pielęgniarkę, położną lub ratownika medycznego,
8. Przedstawiciela gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych,
9. Pedagoga, psychologa lub terapeutę, będących przedstawicielami podmiotów, o których mowa w art. 9a ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej

Wypełniony formularz „Niebieska Karta – A” przekazuje się do Zespołu Interdyscyplinarnego, który powołuje Grupę diagnostyczno-pomocową. Grupa diagnostyczno-pomocowa, na podstawie informacji zawartych w formularzu „Niebieska Karta – A”, dokonuje diagnozy sytuacji w związku z podejrzeniem stosowania przemocy domowej oraz podejmuje działania mające na celu zapewnienie bezpieczeństwa osobie doznającej przemocy domowej i zatrzymania przemocy domowej albo rozstrzyga o braku zasadności podejmowania działań

3. Uzasadnienie wprowadzenia programu

Zgodnie z treścią art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (tj. Dz. U. z 2024 r. poz. 424, 834) do zadań własnych gminy należy w szczególności tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy domowej, w tym:

- 1) opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej;
- 2) prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu

opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą domową;

- 3) zapewnienie osobom doznającym przemocy domowej miejsc w ośrodkach wsparcia;
- 4) tworzenie zespołów interdyscyplinarnych.

Zatem redakcja niniejszego dokumentu stanowi wypełnienie jednego ze wskazań ustawy, pozwala jednocześnie na dokonanie szczegółowej analizy problemu oraz prezentuje konkretne metody przeciwdziałania przemocy występującej w społeczności lokalnej, jaką tworzą na co dzień mieszkańcy Gminy Strzelce Opolskie.

Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej jest kontynuacją działań podejmowanych w ramach realizacji wcześniejszego dokumentu. Istotnym elementem programu jest zatem dalsze wprowadzanie w życie działań mających na celu z jednej strony podnoszenie świadomości społecznej na temat przyczyn i skutków przemocy domowej oraz promowanie metod wychowawczych bez używania przemocy, a z drugiej strony zapewnienie ochrony i udzielanie pomocy osobom doznającym przemocy domowej, a także upowszechnianie informacji o możliwościach i formach udzielania pomocy zarówno osobom dotkniętym przemocą, jak i stosującym przemoc domową.

4. Cele Programu

Cel główny:

Zwiększenie skuteczności przeciwdziałania przemocy domowej oraz zmniejszenie skali tego zjawiska w Gminie Strzelce Opolskie.

Cele szczegółowe:

Cel 1: zintensyfikowanie działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej.

Cel 2: zwiększenie dostępności i skuteczności ochrony oraz wsparcia osób doznających przemocy domowej.

Cel 3: zwiększenie skuteczności oddziaływań wobec osób stosujących przemoc domową.

Cel 4: zwiększenie poziomu kompetencji przedstawicieli instytucji i podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej w celu podniesienia jakości i dostępności świadczonych usług.

Wskaźnik ogólny:

Liczba osób, które skorzystały z różnych form wsparcia w związku z problemem przemocy domowej, w tym: liczba osób objętych procedurą „Niebieskie Karty” oraz liczba osób, które skorzystały ze wsparcia różnego rodzaju placówek udzielających pomocy, takich jak: specjalistyczne ośrodki wsparcia dla osób doznających przemocy domowej, ośrodki interwencji kryzysowej, punkty konsultacyjne, ośrodki wsparcia, domy dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży, inne placówki świadczące pomoc osobom doznającym przemocy domowej.

5. Założenia Programu

W celu zwiększenia skuteczności przeciwdziałania przemocy domowej, w tym realizacji celów ustawowych oraz celów wskazanych w Programie, określono cztery podstawowe obszary zawierające kierunki działań oraz sprecyzowano oddziaływania wobec różnych grup odbiorców:

1. Profilaktyka, diagnoza społeczna i edukacja społeczna:
 - obszar kierowany do ogółu społeczeństwa, w tym do osób i rodzin zagrożonych przemocą domową.
2. Ochrona i pomoc osobom doznającym przemocy domowej:
 - obszar kierowany do osób doznających przemocy domowej (w tym do: kobiet, mężczyzn, dzieci, współmałżonków lub partnerów w związkach nieformalnych, osób starszych, osób niepełnosprawnych), jak również do właściwych służb lub podmiotów zajmujących się ochroną i pomocą osobom doznającym przemocy domowej.
3. Oddziaływanie na osoby stosujące przemoc domową:
 - obszar kierowany do osób stosujących przemoc domową, jak również do właściwych służb lub podmiotów zajmujących się oddziaływaniem na osoby stosujące przemoc domową.
4. Podnoszenie kompetencji, rozwijanie i doskonalenie umiejętności służb i przedstawicieli podmiotów realizujących działania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej:

- obszar kierowany do przedstawicieli instytucji i podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej.

Każde z działań we wskazanych obszarach zostało przypisane konkretnym podmiotom odpowiedzialnym za ich realizację. Opisano też przewidywane wskaźniki monitorowania realizacji działań.

Zmniejszenie skali zjawiska przemocy domowej, pomaganie osobom doznającym przemocy domowej, a także oddziaływanie na osoby stosujące przemoc domową jest nadrzędnym celem, który powinien łączyć działania sektora publicznego i organizacji pozarządowych.

6. Adresaci Programu

Program jest skierowany do:

- 1) ogółu mieszkańców Gminy Strzelce Opolskie, w tym osób zagrożonych przemocą domową;
- 2) osób doznających przemocy domowej;
- 3) osób stosujących przemoc domową;
- 4) świadków przemocy domowej;
- 5) służb zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy domowej.

7. Realizatorzy Programu

Realizatorami Programu są:

1. Ośrodek Pomocy Społecznej w Strzelcach Opolskich,
2. Zespół Interdyscyplinarny,
3. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Strzelcach Opolskich,
4. Placówki oświatowe szczebla podstawowego,
5. Organizacje pozarządowe,
6. Kościoły oraz związki wyznaniowe

Partnerami w realizacji działań są:

1. Placówki ochrony zdrowia,
2. Specjaliści placówek pomocowych i wspierających,

3. Komenda Powiatowa Policji w Strzelcach Opolskich,
4. Sąd Rejonowy w Strzelcach Opolskich,
5. Prokuratura Rejonowa w Strzelcach Opolskich,
6. Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej przy Sądzie Rejonowym w Strzelcach Opolskich,
7. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Strzelcach Opolskich,
oraz społeczność lokalna.

8. Podstawy prawne opracowania programu

Program będzie realizowany w oparciu o następujące akty prawne:

1. Ustawę z dnia 25 lutego 1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz. U. z 2023 r. poz. 2809),
2. Ustawę z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (Dz. U. z 2024 r. poz. 17ze zm.),
3. Ustawę z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego (Dz. U. z 2024 r. poz. 37 ze zm.),
4. Ustawę z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny wykonawczy (Dz. U. z 2024 r. poz. 706),
5. Ustawę z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2023 r. poz. 1550 ze zm.),
6. Ustawę z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2024 r. poz. 424 ze zm.),
7. Ustawę z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2024 poz. 1283.),
8. Ustawę z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz. U. z 2024 r. poz. 145 ze zm.),
9. Ustawę z dnia 24 sierpnia 2001 r. o Żandarmerii Wojskowej i wojskowych organach porządkowych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1266, ze zm.),
10. Ustawę z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego (Dz. U. z 2023 r. poz. 725),
11. Ustawę z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023 r. poz. 2151),
12. Ustawę z dnia 9 czerwca 2022 r. o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich (Dz. U. z 2024 r. poz 978 ze zm.),
13. Ustawę z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2023 r. poz. 1939),

14. Ustawę z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. 2024 r. poz. 750 ze zm.),
15. Ustawę z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2024 r. poz. 1491),
16. Ustawę z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1465.),
17. Ustawę z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2024 r. poz. 737 ze zm.),
18. Uchwała nr 205 Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2023 r. w sprawie ustanowienia Rządowego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024–2030 (Dz. Urz. RP z 2023 r. poz. 1232).

9. Obszary i kierunki działania programu

Obszar 1: Profilaktyka, diagnoza społeczna i edukacja społeczna

Cel: Zintensyfikowanie działań profilaktycznych, diagnostycznych i edukacyjnych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej.

Kierunki działań:

1.1 Poszerzenie wiedzy ogółu społeczeństwa, w tym zainteresowanych służb, na temat zjawiska przemocy domowej.

Rodzaje działań:

1.1.1 Diagnoza zjawiska przemocy domowej na obszarze gminy.

Realizatorzy działania:

1. Ośrodek Pomocy Społecznej w Strzelcach Opolskich,
2. Zespół Interdyscyplinarny.

Wskaźniki:

- Liczba przeprowadzonych lokalnych diagnoz zjawiska przemocy domowej.

Termin realizacji: 2025– 2030

Kierunki działań:

1.2. Podniesienie poziomu wiedzy i świadomości społecznej w zakresie przyczyn i skutków

przemocy domowej

Rodzaje działań:

1.2.1. Prowadzenie lokalnych kampanii społecznych, które:

- obalają stereotypy na temat przemocy domowej, usprawiedliwiające jej stosowanie,
- opisują mechanizmy przemocy domowej oraz jednoznacznie wskazują na ich społeczną szkodliwość i społeczno-kulturowe uwarunkowania,
- promują metody wychowawcze bez użycia przemocy i informują o zakazie stosowania kar cielesnych wobec małoletnich przez osoby wykonujące władzę rodzicielską oraz sprawujące opiekę lub pieczę,
- promują działania służące przeciwdziałaniu przemocy domowej, w tym ochronę i pomoc dla osób doświadczających przemocy, oraz interwencję wobec osób stosujących przemoc domową

Realizatorzy działania:

1. Ośrodek Pomocy Społecznej w Strzelcach Opolskich,
 2. Zespół Interdyscyplinarny,
 3. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Strzelcach Opolskich,
- przy współpracy z lokalnymi mediami oraz organizacjami pozarządowymi

Wskaźniki:

- Liczba lokalnych kampanii społecznych.

Termin realizacji: 2025 – 2030

Kierunki działań:

1.3. Poprawa jakości systemu działań profilaktycznych

Rodzaje działań:

1.3.1. Prowadzenie poradnictwa, w szczególności przez działania edukacyjne służące wzmocnieniu funkcji opiekuńczych i wychowawczych, alternatywnych wobec stosowania przemocy, jak również dotyczące wzrostu kompetencji rodziców i opiekunów

w środowisku zagrożonym przemocą domową, a także w odniesieniu do grup ryzyka, np. małoletnich w ciąży

Realizatorzy działania:

1. Ośrodek Pomocy Społecznej w Strzelcach Opolskich,
2. Zespół Interdyscyplinarny,
3. Placówki oświatowe szczebla podstawowego.

Wskaźniki:

- Liczba placówek prowadzących poradnictwo w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej,
- Liczba osób, którym udzielono porady,

Termin realizacji: 2025 – 2030

Kierunki działań:

1.4. Realizacja programów przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej

Rodzaje działań:

1.5.1. Opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej

Realizatorzy zadania:

1. Ośrodek Pomocy Społecznej w Strzelcach Opolskich,
2. Zespół Interdyscyplinarny

Wskaźniki:

- Liczba realizowanych gminnych programów przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej.

Termin realizacji: 2025 – 2030

Obszar 2: Ochrona, pomoc i wsparcie osób doznających przemocy domowej

Cel: zwiększenie dostępności i skuteczności ochrony oraz wsparcia osób doznających przemocy domowej

Kierunki działań:

2.1. Rozwój infrastruktury instytucji samorządowych, a także podmiotów oraz organizacji pozarządowych udzielających pomocy osobom doznającym przemocy domowej oraz wypracowanie zasad współpracy

Rodzaje działań:

2.1.1 Utworzenie i funkcjonowanie Zespołu Interdyscyplinarnego

Realizatorzy zadania:

1. Ośrodek Pomocy Społecznej w Strzelcach Opolskich,
2. Zespół Interdyscyplinarny

Wskaźniki:

- Liczba spotkań Zespołu Interdyscyplinarnego.

Termin realizacji: 2025 – 2030

Rodzaje działań:

2.1.2 Utworzenie i funkcjonowanie Grup diagnostyczno – pomocowych.

Realizatorzy zadania:

1. Ośrodek Pomocy Społecznej w Strzelcach Opolskich,
2. Zespół Interdyscyplinarny

Wskaźniki:

- Liczba utworzonych w danym roku Grup diagnostyczno - pomocowych,
- Liczba funkcjonujących w danym roku Grup diagnostyczno – pomocowych,
- Liczba funkcjonujących w danym roku Grup diagnostyczno – pomocowych w rozszerzonym składzie.

Termin realizacji: 2025 – 2030

2.1.3. Upowszechnianie baz danych infrastruktury instytucji i podmiotów z terenu Gminy Strzelce Opolskie, udzielających pomocy osobom doznającym przemocy domowej

Realizatorzy zadania:

1. Ośrodek Pomocy Społecznej w Strzelcach Opolskich,
2. Zespół Interdyscyplinarny.

Wskaźniki:

- Liczba podmiotów, którym zostały przekazane aktualne bazy danych.

Termin realizacji: 2025 – 2030

Kierunki działań:

2.2 Upowszechnianie informacji w zakresie możliwości i form udzielania pomocy osobom doznającym przemocy domowej

Rodzaje działań:

2.2.1. Upowszechnianie informacji w zakresie możliwości i form uzyskania pomocy w szczególności: medycznej, psychologicznej, pedagogicznej, prawnej, socjalnej, zawodowej i rodzinnej

Realizatorzy zadania:

1. Ośrodek Pomocy Społecznej w Strzelcach Opolskich,
 2. Zespół Interdyscyplinarny
- we współpracy z lokalnymi mediami oraz organizacjami pozarządowymi.

Wskaźniki:

- liczba opracowanych materiałów informacyjnych.

Termin realizacji: 2025 – 2030

2.2.2. Opracowanie i realizacja indywidualnych i grupowych działań edukacyjnych kierowanych do osób doznających przemocy domowej, w zakresie podstaw prawnych i zagadnień psychologicznych dotyczących reakcji na przemoc domową

Realizatorzy zadania:

1. Ośrodek Pomocy Społecznej w Strzelcach Opolskich,
2. Zespół Interdyscyplinarny

Wskaźniki:

- liczba osób doznających przemocy domowej uczestniczących w działaniach indywidualnych,
- liczba osób doznających przemocy domowej uczestniczących w działaniach grupowych.

Termin realizacji: 2025 – 2030

Kierunki działań:

2.3. Udzielanie pomocy i wsparcia osobom doznającym przemocy domowej

Rodzaje działań:

2.3.1. Realizacja procedury „Niebieskie Karty” przez uprawnione podmioty

Realizatorzy zadania:

1. Ośrodek Pomocy Społecznej w Strzelcach Opolskich,
2. Zespół Interdyscyplinarny
we współpracy z podmiotami działającymi na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej

Wskaźniki:

- liczba wszczętych w danym roku procedur „Niebieskie Karty”, tj. liczba sporządzonych formularzy „Niebieska Karta – A” przez przedstawicieli poszczególnych podmiotów wszczynających procedurę,
- liczba kontynuowanych w danym roku procedur „Niebieskie Karty” wszczętych w latach poprzedzających rok sprawozdawczy,
- liczba wypełnionych formularzy „Niebieska Karta – A” dokumentujących kolejne zdarzenia stosowania przemocy domowej w sprawach toczących się procedur „Niebieskie Karty”,
- liczba osób doznających przemocy domowej objętych w danym roku działaniami w ramach procedury „Niebieskie Karty”,
- liczba osób doznających przemocy domowej objętych w danym roku działaniami w ramach procedury „Niebieskie Karty”, ze względu na problem przemocy fizycznej,
- liczba osób doznających przemocy domowej objętych w danym roku działaniami w ramach procedury „Niebieskie Karty”, ze względu na problem przemocy psychicznej,

- liczba osób doznających przemocy domowej objętych w danym roku działaniami w ramach procedury „Niebieskie Karty”, ze względu na problem przemocy ekonomicznej,
- liczba osób doznających przemocy domowej objętych w danym roku działaniami w ramach procedury „Niebieskie Karty”, ze względu na problem wykorzystania seksualnego,
- liczba osób doznających przemocy domowej objętych w danym roku działaniami w ramach procedury „Niebieskie Karty”, ze względu na problem cyberprzemocy,
- liczba wypełnionych formularzy „Niebieska Karta – C”.

Termin realizacji: 2025– 2030

2.3.2. Zapewnienie osobom doznającym przemocy domowej pomocy, świadczonej przez punkty konsultacyjne

Realizatorzy zadania:

1. Ośrodek Pomocy Społecznej w Strzelcach Opolskich,
2. Zespół Interdyscyplinarny.
3. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Strzelcach Opolskich

Wskaźniki:

- liczba osób doznających przemocy domowej, które skorzystały z różnych form pomocy w punkcie konsultacyjnym.

Termin realizacji: 2025– 2030

2.3.3. Zapewnienie ochrony dzieciom w trybie art. 12a ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej

Realizatorzy zadania:

1. Ośrodek Pomocy Społecznej w Strzelcach Opolskich,
 2. Zespół Interdyscyplinarny,
 3. Komenda Powiatowa Policji w Strzelcach Opolskich
- We współpracy z placówkami ochrony zdrowia

Wskaźniki:

- liczba dzieci, którym zapewniono ochronę w trybie art. 12a ustawy z dnia 29 lipca 2005r. przeciwdziałaniu przemocy domowej, w związku z zagrożeniem życia lub zdrowia, w tym:

- liczba dzieci umieszczonych u innej, niezamieszkującej wspólnie osoby najbliższej, w rozumieniu art. 115 § 11 KK,
- liczba dzieci umieszczonych w rodzinie zastępczej,
- liczba dzieci umieszczonych w placówce opiekuńczo-wychowawczej,
- liczba zażaleń do sądu opiekuńczego na zapewnienie dziecku ochrony, o której mowa w art. 12a ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej,
- liczba stwierdzonej przez sąd bezzasadności, nielegalności lub nieprawidłowości w trakcie zapewnienia dziecku ochrony,
- liczba zawiadomień o stwierdzeniu przez sąd bezzasadności, nielegalności lub nieprawidłowości w trakcie zapewnienia dziecku ochrony, przełożonych osób, które dokonały czynności związanych z zapewnieniem dziecku ochrony.

Termin realizacji: 2025– 2030

2.3.4. Tworzenie warunków umożliwiających osobom doznającym przemocy domowej otrzymania w pierwszej kolejności lokali socjalnych

Realizatorzy zadania:

1. Ośrodek Pomocy Społecznej w Strzelcach Opolskich,
2. Zespół Interdyscyplinarny.

Wskaźniki:

- Liczba uchwał Rady Miejskiej w Strzelcach Opolskich umożliwiających przyznanie lokali socjalnych w pierwszej kolejności osobom doznającym przemocy domowej,
- Liczba lokali socjalnych przyznanych w pierwszej kolejności osobom doznającym przemocy domowej.

Termin realizacji: 2025– 2030

Kierunki działań

2.4.Monitorowanie działań pomocowych

Rodzaje działań:

2.4.1. Monitorowanie pomocy udzielanej osobom doznającym przemocy domowej

Realizatorzy zadania:

1. Ośrodek Pomocy Społecznej w Strzelcach Opolskich,

2. Zespół Interdyscyplinarny

Wskaźniki:

- liczba zakończonych procedur „Niebieskie Karty” ze względu na ustanie przemocy domowej,
- liczba zakończonych procedur „Niebieskie Karty” ze względu na brak zasadności podejmowania działań,
- liczba osób, wobec których podjęto działania monitorujące po zakończeniu procedury „Niebieskie Karty”,

Termin realizacji: 2025 – 2030

Obszar 3: Oddziaływanie na osoby stosujące przemoc domową

Cel: Zwiększenie skuteczności oddziaływań wobec osób stosujących przemoc domową.

Kierunki działań:

3.1. Tworzenie i rozszerzanie oferty działań wobec osób stosujących przemoc domową, realizowanych przez instytucje rządowe i samorządowe oraz podmioty i organizacje pozarządowe, a także wypracowywanie i doskonalenie zasad współpracy między tymi instytucjami i podmiotami oraz organizacjami pozarządowymi i wdrażanie do realizacji

Rodzaje działań:

3.1.1. Rozpowszechnianie informatorów zawierających aktualne bazy teleadresowe z powiatu strzeleckiego instytucjom i organizacjom z terenu Gminy Strzelce Opolskie działającym na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej

Realizatorzy zadania:

1. Ośrodek Pomocy Społecznej w Strzelcach Opolskich,
2. Zespół Interdyscyplinarny

Wskaźniki:

- liczba przekazanych informatorów,
- umieszczenie informatorów na stronach internetowych ww. podmiotów dwa razy w roku do dnia 15 lutego i do dnia 15 sierpnia każdego kolejnego roku.

Termin realizacji: 2025 – 2030

3.2. Interweniowanie oraz reagowanie właściwych służb na stosowanie przemocy domowej

Rodzaje działań:

3.2.1. Działania wobec osób stosujących przemoc domową, w tym w ramach procedury „Niebieskie Karty”

Realizatorzy zadania:

1. Ośrodek Pomocy Społecznej w Strzelcach Opolskich,
2. Zespół Interdyscyplinarny
oraz przedstawiciele Policji, Żandarmerii Wojskowej, ochrony zdrowia, oświaty, gminna komisja rozwiązywania problemów alkoholowych, jednostki organizacyjne prokuratury, jednostki oświaty podległe prowadzącym placówki oświatowe, a także inne podmioty i organizacje działające w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej w ramach zespołów interdyscyplinarnych lub grup diagnostyczno-pomocowych.

Wskaźniki:

- liczba osób stosujących przemoc domową objętych procedurą „Niebieskie Karty”,
- liczba wypełnionych formularzy „Niebieska Karta – D”,
- liczba wszczętych postępowań przygotowawczych w sprawach związanych z przemocą domową,
- liczba odmów wszczęcia postępowań przygotowawczych w sprawach związanych z przemocą domową,
- liczba zakończonych postępowań przygotowawczych w sprawach związanych z przemocą domową przez sporządzenie aktu oskarżenia,
- liczba zakończonych postępowań przygotowawczych w sprawach związanych z przemocą domową przez umorzenie postępowania.

Termin realizacji: 2025 – 2030

Obszar 4: Podnoszenie kompetencji, rozwijanie i doskonalenie umiejętności służb i przedstawicieli podmiotów realizujących działania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej

Cel: Podnoszenie jakości i dostępności świadczonych usług przez rozwijanie i doskonalenie kompetencji przedstawicieli instytucji i podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej.

Kierunki działań:

4.1. Podnoszenie kompetencji osób realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej

Rodzaje działań:

4.1.1. Opracowywanie diagnoz potrzeb szkoleniowych członków zespołów interdyscyplinarnych oraz grup diagnostyczno-pomocowych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej

Realizatorzy zadania:

1. Ośrodek Pomocy Społecznej w Strzelcach Opolskich,
2. Zespół Interdyscyplinarny

Wskaźniki:

- liczba diagnoz potrzeb szkoleniowych,
- liczba uczestników szkoleń z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej.

Termin realizacji: 2025 – 2030

4.1.2. Organizowanie szkoleń dla osób realizujących zadania związane z przeciwdziałaniem przemocy domowej, w tym obowiązkowych szkoleń dla:

- członków zespołów interdyscyplinarnych,
- członków grup diagnostyczno-pomocowych

Realizatorzy zadania:

1. Ośrodek Pomocy Społecznej w Strzelcach Opolskich,
2. Zespół Interdyscyplinarny

Wskaźniki:

- liczba szkoleń,
- liczba osób uczestniczących w szkoleniach,
- liczba członków zespołów interdyscyplinarnych uczestniczących w szkoleniach,

- liczba członków grup diagnostyczno-pomocowych uczestniczących w szkoleniach.

Termin realizacji: 2025 – 2030

Kierunki działań:

4.2. Wzmacnianie kompetencji zawodowych oraz przeciwdziałanie wypaleniu zawodowemu osób realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej

Rodzaje działań:

4.2.1. Wdrożenie systemu wsparcia dla osób pracujących bezpośrednio z osobami doznającymi przemocy domowej i z osobami stosującymi przemoc domową, w formie m.in. supervizji, coachingu, doradztwa, grup wsparcia

Realizatorzy zadania:

1. Ośrodek Pomocy Społecznej w Strzelcach Opolskich,
2. Zespół Interdyscyplinarny

Wskaźniki:

- liczba osób poddanych różnym formom poradnictwa i wsparcia psychologicznego,
- liczba zrealizowanych spotkań supervizyjnych,
- liczba osób uczestniczących w spotkaniach supervizyjnych.

Termin realizacji: 2025 – 2030

10. Finansowanie

Źródłem finansowania Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej dla Gminy Strzelce Opolskie są środki własne gminy, dotacje zewnętrzne (środki unijne , dofinansowanie w ramach programów rządowych) .

11. Przewidywane efekty realizacji Programu

Zakłada się, że zadania realizowane w ramach Programu doprowadzą do zwiększenia skuteczności pomocy i wsparcia osobom zagrożonym i doznającym przemocy domowej przez:

- podniesienie świadomości społecznej w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej oraz zwiększenie wiedzy na temat mechanizmów i skutków przemocy,
- rozwój, wzmocnienie i upowszechnienie działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej,
- podniesienie jakości usług świadczonych na rzecz osób zagrożonych bądź doznających przemocy domowej,
- zwiększenie dostępności do pomocy specjalistycznej osobom doznającym przemocy domowej, w tym zapewnienie miejsc w całodobowych placówkach udzielających pomocy,
- zintensyfikowanie i podniesienie jakości działań w stosunku do osób stosujących przemoc domową,
- podniesienie kwalifikacji i wzrost kompetencji osób zajmujących się świadczeniem usług dla osób i dotkniętych przemocą domową oraz dla osób tę przemoc stosujących.

12. Sposób monitorowania i sprawozdawczości

Ocena jakości realizowanych w ramach Programu działań będzie odbywała się w oparciu o prowadzony monitoring i sprawozdawczość.

Ośrodek Pomocy Społecznej, odpowiedzialny za monitorowanie Programu raz na rok będzie dokonywał analizy jakościowej i ilościowej realizacji Programu w oparciu o dane przekazane przez Zespół Interdyscyplinarny.

Monitorowanie realizacji Programu będzie odbywać się przez sprawozdawczość dokonywaną w oparciu o wskaźniki działań, która w szczególności będzie dotyczyć: instytucji pomagających osobom doznającym przemocy domowej,

- form udzielanej pomocy takim osobom,
- form działań kierowanych do osób stosujących przemoc domową.

Dane statystyczne będą opracowywane przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Strzelcach Opolskich. Następnie za pośrednictwem systemów informatycznych przekazane zostaną na

szczebel wojewódzki. Opracowanie sprawozdań nastąpi nie później niż do dnia 10 lutego następnego roku,

Sprawozdanie będzie zawierało podsumowanie i wnioski płynące z realizacji działań w danym roku sprawozdawczym. Określone zostaną również priorytety i trendy w zakresie przyszłych zadań realizowanych na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej.

W ramach realizacji Programu dostępne będą na stronach internetowych podmiotów zaangażowanych w działania bazy zawierające dane instytucji, z których usług mogą skorzystać osoby doznające przemocy domowej oraz osoby stosujące tę przemoc. Ponadto na stronach internetowych realizatorów zadań programowych zamieszczone będą najważniejsze informacje wynikające z monitorowania i sprawozdawczości Programu.

Wszystkie zadania realizowane w ramach Programu zostaną poddane w 2026 roku ocenie w formie ewaluacji, co da podstawę do projektowania działań na kolejne lata.